

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, सर्वै समूह/उपसमूहको तह ९, उप निर्देशक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसार दुई चरणमा विभाजन गरिएको छः

प्रथम चरणः लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्कः- २००

द्वितीय चरणः अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्कः- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरणः लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्कः- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतिर्णाङ्क	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या * अङ्कभार	समय
प्रथम	शासकीय प्रवन्ध, व्यवस्थापन र व्यवसायीकता	१००	४०	(क)	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	३ प्रश्न * १० अंक	३ घण्टा
				विषयगत	समस्या समाधानमूलक प्रश्न	१ प्रश्न * २० अंक	
	(ख)				तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	३ प्रश्न * १० अंक	
	सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय			समस्या समाधानमूलक प्रश्न	१ प्रश्न * २० अंक		
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी (विस्तृत ज्ञान)	१००	४०	(क)	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	३ प्रश्न * १० अंक	३ घण्टा
				विषयगत	समस्या समाधानमूलक प्रश्न	१ प्रश्न * २० अंक	
					(ख)	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	
				समस्या समाधानमूलक प्रश्न	१ प्रश्न * २० अंक		

द्वितीय चरणः अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्कः- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्यः

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली र अंग्रेजी अथवा नेपाली अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अंकभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more Parts of a single question) एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयमा प्रत्येक खण्ड/प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्ड/प्रश्नका प्रश्नको उत्तर सोही खण्ड/प्रश्नको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्नेछ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छुनौट भएका उम्मेवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराईनेछ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति:- २०८०/०८/२१

प्रथमपत्र

**शासकीय प्रबन्ध, व्यवस्थापन र व्यवसायिकता
(Governance, Management and Professionalism)**

खण्ड (क) : ५० अङ्क

1. Governance (शासकीय प्रबन्ध)

- 1.1 Meaning, features and dimensions of governance (शासनको अर्थ, विशेषता र आयामहरू)
- 1.2 Global Governance System (विश्वव्यापी शासन प्रणाली)
- 1.3 Corporate governance System (संस्थागत शासन प्रणाली)
- 1.4 The federal, provincial and local level governance of Nepal (नेपालको संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको शासन व्यवस्था)
- 1.5 New Public Governance (नयाँ सार्वजनिक प्रशासन)

2. Public Administration (सार्वजनिक प्रशासन)

- 2.1 Concept and significance of Public and Personnel Administration (सार्वजनिक प्रशासन र कर्मचारी प्रशासनको अवधारणा र महत्व)
- 2.2 New Public Management; Legislative, Executive and Judicial control over administration (नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापन; प्रशासनमा विधायकी, कार्यकारी र न्यायिक नियन्त्रण)
- 2.3 Role of media, interest groups, Civil society, Citizen's Charters, Right to Information, Social audit (सञ्चार माध्यमको भूमिका, स्वार्थ समुह, नागरिक समाज, नागरिक वडापत्र, सूचनाको हक, सामाजिक परीक्षण)
- 2.4 Significant issues in Nepalese Administration: Citizen-administration interface, Morale and ethics in Public Administration (नेपालको प्रशासनका महत्वपूर्ण मामिलाहरू: नागरिक प्रशासन हस्तक्षेप, सार्वजनिक प्रशासनमा नैतिकता र ईमानदारीता)
- 2.5 Co- production of Public Services (सार्वजनिक सेवाका सह-उत्पादन)
- 2.6 Reforms in Public Administration: Important Committees and Commissions, Main Recommendation and Problems of Implementation (सार्वजनिक प्रशासनमा सुधार: महत्वपूर्ण समितिहरू तथा आयोगहरू, मुख्य सुझाव र कार्यान्वयनको समस्या)
- 2.7 Financial Administration: Budget Preparation, Implementation, Monitoring and Evaluation (आर्थिक प्रशासन: बजेटको तयारी, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन)
- 2.8 Fiscal Federalism: Managing Federal, Provincial and Local Government Revenue and Expenditure (वित्तीय संघीयता: संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको आम्दानी र खर्च व्यवस्थापन)
- 2.9 Financial control (वित्तीय नियन्त्रण)
- 2.10 Public Policy: Formulation, Implementation, Monitoring and Evaluation (सार्वजनिक नीति: नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन)

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, सर्वे समूह/उपसमूहको तह ९, उप निर्देशक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

3. Management (व्यवस्थापन)

- 3.1 Concept, Principles and Foundations of Management (व्यवस्थापनको अवधारणा, सिद्धान्त र आधारहरू)
- 3.2 Managerial Functions – Planning, Organizing, Directing and Controlling (व्यवस्थापकीय कार्यहरू, योजना, संगठन, निर्देशन र नियन्त्रण)
- 3.3 Management by Objective (MBO) (उद्देश्यद्वारा व्यवस्थापन)
- 3.4 Issues and Challenges for Manager (व्यवस्थापकका मुद्दा, मामिला र चुनौतीहरू)
- 3.5 Decision making; Role of Manager, Managerial skills; Entrepreneurship; Management of innovation; Managing in a global environment (निर्णय प्रक्रिया; व्यवस्थापकको भूमिका, व्यवस्थापकीय सिपहरू, उद्धमसिलता, नविनतम व्यवस्थापन, विश्वव्यापी वातवरणीय व्यवस्थापन)
- 3.6 Out sourcing Management (सेवा करार व्यवस्थापन)
- 3.7 Public Relation Management (जनसम्पर्क व्यवस्थापन)
- 3.8 Contemporary issues and Emerging concept of management: Time management, Resource management, Change management, Technology management, Information management, Performance Management, Grievance management, Team management, Conflict management, Crisis management, Stress management, Risk management, Participative management, Disaster Management and Talent Management, Flexible Systems Management (व्यवस्थापनका समसामयीक मामिलाहरू र उदयमान अवधारणाहरू: समय व्यवस्थापन, स्रोतसाधन व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, प्रविधि व्यवस्थापन, सूचना व्यवस्थापन, कार्यसम्पादन व्यवस्थापन, गुणासो व्यवस्थापन, समूह व्यवस्थापन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, जोखिम व्यवस्थापन, सहाभागितामुलक व्यवस्थापन, विपद व्यवस्थापन र प्रतिभा व्यवस्थापन, लचिलो प्रणाली व्यवस्थापन)
- 3.9 Project management: Project Planning and Scheduling - Network models, CPM/PERT, Manpower planning and resource scheduling, Project preparation for implementation and justification (आयोजना व्यवस्थापन: योजना तर्जुमा र कार्यतालिका - सूचना/सञ्चारका ढाँचाहरू, महत्वपूर्ण पाटो विधि, योजना कार्यक्रम, मूल्याङ्कन पूनरावलोकन, जनशक्ति योजना र श्रोत तालिकीकरण र औचित्यपूर्ण कार्यान्वयनको लागि योजना तर्जुमा)
- 3.10 Project monitoring and control: System of control, Project control cycle, Feedback control systems, Cash control (योजना अनुगमन र नियन्त्रण: नियन्त्रण प्रणाली, योजना नियन्त्रण चक्र, पृष्ठपोषण नियन्त्रण प्रणाली, नगद नियन्त्रण)
- 3.11 Capital Planning and Budgeting: Capital planning procedures, Preparation of operating budgets, fixed and flexible budget, budgetary control (पूँजिगत योजना र बजेटिङ: पूँजिगत योजना प्रक्रिया, चालु खर्च बजेट, स्थिर बजेट र परिवर्तनीय बजेट तर्जुमा प्रक्रिया, नियन्त्रित बजेट)

4. Strategic Management (रणनीतिक व्यवस्थापन)

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, सर्वे समूह/उपसमूहको तह ९, उप निर्देशक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.1 Nature and scope of strategic management, Strategic intent, vision, objectives and policies (रणनीतिक व्यवस्थापनको प्रकृति र क्षेत्र, रणनीतिक आशय, दूरदृष्टि, उद्देश्यहरू र नीतिहरू)
 - 4.2 Process of strategic planning and implementation (रणनीतिक योजना र कार्यान्वयनका प्रक्रिया)
 - 4.3 Environmental analysis and internal analysis; SWOT analysis (वातावरणीय विश्लेषण र आन्तरिक विश्लेषण: सवल, दुर्बल, अवसर र चुनौति विश्लेषण)
5. **Organization & Management (संगठन र व्यवस्थापन)**
- 5.1 Concept, Need and Feature (अवधारणा, आवश्यकता र विशेषता)
 - 5.2 Research and Development (अनुसन्धान र विकास)
 - 5.3 Organization Structure & Management in Nepalese Context (नेपालको सन्दर्भमा संगठन संरचना र व्यवस्थापन)
6. **Development Administration (विकास प्रशासन)**
- 6.1 Concept of development administration (विकास प्रशासनको अवधारणा)
 - 6.2 People's participation in development (विकासमा जनसहभागिता)
 - 6.3 Planning in Nepal: efforts, achievement and challenges (नेपालमा योजना: प्रयास, उपलब्धी र चुनौति)
 - 6.4 Sustainable Development (दिगो विकास)
 - 6.5 Public Private Partnership/Three Pillar Policy (सार्वजनिक नीजि साझेदारी/तीन खम्बे नीति)
 - 6.6 Corporate Social Responsibility (CSR) (संस्थागत सामाजिक उत्तरदायीत्व)
 - 6.7 Development partners in development processes and foreign aid mobilization (विकास प्रकृत्यामा विकासका साझेदारहरू र वैदेशिक सहायता परिचालन)

खण्ड (ख) : ५० अङ्क

7. **Constitution, Policy, Act and Rules**

- 7.1 Constitution of Nepal (नेपालको संविधान)
- 7.2 National water resources policy, 2077 (राष्ट्रिय जलश्रोत नीति, २०७७)
- 7.3 Nepal Electricity Authority Act, 2041 (नेपाल विद्युत प्राधिकरण ऐन, २०४१)
- 7.4 Electricity Regulatory Commission Act, 2074 (विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४)
- 7.5 Public Procurement Act, 2063, Public Procurement Regulation, 2064 (सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४)
- 7.6 Corruption Control Act, 2059 (भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९)
- 7.7 Good Governance (Management and Operation) Act, 2064 (सुशासन ऐन, २०६४)
- 7.8 Land Acquisition Act, 2034 (जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४)
- 7.9 Electronic Transaction Act, 2063 (विद्युतीय कारोबार ऐन, २०६३)
- 7.10 Company Act, 2063, (कम्पनी कानून, २०६३)

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, सर्वै समूह/उपसमूहको तह ९, उप निर्देशक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 7.11 Consumer Protection Act, 2075 (उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५)
 - 7.12 Labor Act, 2074, Labor Regulation, 2075 (श्रम ऐन, २०७४ र नियमावली, २०७५)
 - 7.13 Electricity Act, 2049 and Electricity Regulation, 2050 (विद्युत ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५०)
 - 7.14 Environment Protection Act, 2076 and Environment Protection Regulation, 2077 (वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ र वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७)
 - 7.15 Present Nepal Electricity Authority, Employee Service Bylaws (प्रचलित नेपाल विद्युत प्राधिकरण, कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली)
 - 7.16 Present Nepal Electricity Authority, Financial Administration Bylaws (प्रचलित नेपाल विद्युत प्राधिकरण, आर्थिक प्रशासन विनियमावली)
 - 7.17 Electricity Distribution Bylaws, 2078 (विद्युत वितरण विनियमावली, २०७८)
 - 7.18 Electricity Tarrif Collection Bylaws 2078 (विद्युत महशुल संकलन विनियमावली, २०७८)
8. **Public Enterprises and Electricity Development (सार्वजनिक संस्था र विद्युत विकास)**
- 8.1 Objective an establishment of Public Enterprise of Nepal and its role, achievement, challenges and managerial aspects (नेपालमा सार्वजनिक संस्था स्थापनाको उद्देश्य, भूमिका, उपलब्धी, चुनौती र व्यवस्थापकीय पक्षहरू)
 - 8.2 Power Sector Development: history, generation structure, challenges and prospects (उर्जा क्षेत्र विकास: ईतिहास, उत्पादन संरचना, चुनौती र संभावनाहरू)
 - 8.3 Nepal Electricity Authority: Orgnizaion structure, functions of different business groups, NEA's Subsidiary & Associate Companies, objective, achievement and challenges (नेपाल विद्युत प्राधिकरण: संगठनात्मक संरचना, विभिन्न व्यवसायिक समूहहरूको कार्य, नेपाल विद्युत प्राधिकरणका सहायक र सम्बन्ध कम्पनीहरू, उद्देश्य, उपलब्धी र चुनौतीहरू)
 - 8.4 Role of IPP (Independent Power Producer) and Power trading (स्वतन्त्र उर्जा उत्पादकको भूमिका र उर्जा व्यापार)
 - 8.5 Concept of NEA Restructuring in federal context (संघीय प्रणालीमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणको पुनसंरचनाको अवधारणा)
 - 8.6 Role of Public Enterprises in Service Delivery (सेवा प्रवाहमा सार्वजनिक संस्थाको भूमिका)
 - 8.7 Corporate Development Plan (CDP) Of NEA (नेपाल विद्युत प्राधिकरणमा संस्थागत विकास योजना)
9. **Ethics, Morality and Accountability (नैतिकता , मनोबल र उत्तरदायीत्व)**
- 9.1 Essence, determinants, consequences and dimensions of ethics (आवश्यकता, निर्धारक तत्व, परिणाम र नैतिकताका आयामहरू)
 - 9.2 Human values, Norms, Perceptions (मानवीय मूल्य, मान्यता र धारणाहरू)
 - 9.3 orality and its Determinants (नैतिकता र यसका निर्धारक तत्वहरू)

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, सर्वै समूह/उपसमूहको तह ९, उप निर्देशक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 9.4 Challenges of corruption and corruption control strategies (भ्रष्टाचारका चुनौती र भ्रष्टाचार नियन्त्रण रणनीतिहरू)
- 9.5 Accountability, responsibility and authority (उत्तरदायित्व, जिम्मेवारी र अधिकार)
- 9.6 Compliance mechanism of public accountability (सार्वजनिक उत्तरदायित्व पालना गर्ने संयन्त्रहरू)

10. Professionalism (व्यावसायिकता)

- 10.1 Professionalism: Vertical Vs. Horizontal (व्यावसायिकता: ठाडो तथा तेर्सो)
- 10.2 Individual Ethics, Professional Ethics and Institutional Ethics (व्यक्तिगत नैतिकता, व्यावसायिक नैतिकता र संस्थागत नैतिकता)
- 10.3 The foundational values for public service – Moral, integrity, impartiality, dedication, empathy, tolerance and compassion (सार्वजनिक सेवाका आधारभूत मूल्यहरू: नैतिक, निष्ठा, निष्पक्षता, समर्पण, सहानुभुति, सहनसिलता र दयाकरुणा)

नेपाल विद्युत प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, विविध समूह, तथ्याङ्कशास्त्र उपसमूह, तह ९, उप निर्देशक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र
सेवा सम्बन्धी विस्तृत ज्ञान
खण्ड (क): ५० अङ्क

1. Introduction

- 1.1 Historical development of statistics
- 1.2 Role and application of statistics in planning and decision making
- 1.3 Fundamental Principles of official Statistics

2. Statistical System of Nepal

- 2.1 National statistical system
- 2.2 Major statistical agencies
 - 2.2.1 National statistical office (NSO)
 - 2.2.2 Ministries and other government agencies related to statistical activities
 - 2.2.3 Statistical function of Nepal Rastra Bank
 - 2.2.4 Universities and governmental organisations
- 2.3 Role of International/National organisations, NGO/INGOs, Private sector, Civil society in collection, Processing and Utilisation of data

3. Data Related Activities

- 3.1 Data gathering processes : types and source of data
- 3.2 Data management system, use of information technology for data management
- 3.3 Methods and techniques for data presentation and analysis
- 3.4 Information retrieval and dissemination system
- 3.5 Data protection system
- 3.6 Errors in surveys and censuses: controls and measurement of errors

4. Statistical Methods

- 4.1 Census and sampling techniques
- 4.2 Point estimates and interval estimate, concept of a good estimator
- 4.3 Concept of test and hypothesis: concept of p – value, parametric and non-parametric tests (average and proportion), association of attribute
- 4.4 Correlation, regression and forecasting techniques

5. National Accounts Statistics of Nepal

- 5.1 Concept of System of National Accounts (SNA)
- 5.2 Importance of National Account Estimates
- 5.3 Present System of National Accounts Estimation
- 5.4 Gaps and Challenges in the SNA
- 5.5 Policies and Measures Necessary to Resolve the Existing Problems

नेपाल विद्युत प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, विविध समूह, तथ्याङ्कशास्त्र उपसमूह, तह ९, उप निर्देशक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

6. Population statistics of Nepal

- 6.1 Major sources of population data
- 6.2 Population censuses of Nepal
- 6.3 Composition and distribution of population
- 6.4 Trends of fertility, mortality and migration
- 6.5 Population growth, population projection, ageing

खण्ड (ख) : ५० अङ्क

7. Social Statistics of Nepal

- 7.1 Major sources social statistics
- 7.2 Health, education and social welfare statistics
- 7.3 Other social statistics

8. Income and price Indices Statistics of Nepal

- 8.1 Major sources of poverty statistics
- 8.2 Poverty measuring practices
- 8.3 Concept of price indices
- 8.4 Poverty reduction strategies in the development plans

9. Labour and Employment Statistics of Nepal

- 9.1 Major sources of labour and employment statistics
- 9.2 Employment, unemployment and underemployment statistics
- 9.3 Occupation and industry classification
- 9.4 Child labour statistics
- 9.5 Wage rate statistics

10. Industry, Trade and Services Statistics of Nepal

- 10.1 Major sources of data
- 10.2 Energy statistics
- 10.3 Irrigation and water statistics
- 10.4 Economic census and establishment surveys
- 10.5 Domestic and international trade statistics

11. Public Finance, Money and Banking Statistics of Nepal

- 11.1 Major sources of data
- 11.2 Revenue statistics
- 11.3 Money and banking statistics
- 11.4 Financial statistics

12. Issues, Challenges and Measuring Practices

- 12.1 Agricultural statistics

नेपाल विद्युत प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, विविध समूह, तथ्याङ्कशास्त्र उपसमूह, तह ९, उप निर्देशक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

- 12.2 Forestry statistics
- 12.3 Environmental statistics
- 12.4 Tourism statistics
- 12.5 Gender statistics

13. Policies and Plans

- 13.1 National Strategy for the development of Statistical Development (NSDS)
- 13.2 Consolidated statistical plan of Nepal
- 13.3 Statistical act, 2079 and existing statistical rules of Nepal

14. Related Other Issues

- 14.1 Monitoring and evaluation tools and techniques, Log Frame/Indicator in planning and economic growth
- 14.2 Importance of Data Bank, GIS Mapping, Poverty mapping, Digital Data, Geo-spatial data through Google earth engine
- 14.3 Nature and current status of Energy, Poverty and Human resources related indices
- 14.4 Overview of different statistical softwares (STATA, SPSS, R)
- 14.5 Big data and open data
- 14.6 National data profile